

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК ШОСТИЙ.

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Шідальська вул. д. 6,
біля золотих воріт
— Телефон редакції 1453.

ТЕЛЕФОН ДРУЖБИ 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1911

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
5,70	5,25	4,75	4,25	3,75	3,25	2,75	2,25	1,75	1,25	0,65	0
Передплатн. на рік можна виплачувати частками: в 2	сторінок: на 1 яз. 3 карб., і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 яз. 2 карб., і на 1 мар. 2 карб., і на 1 мац. 2 к.	або по 1 карб. на протязі першої місяців.	Ціна „Ради“ за кількість: на рік 11 р., (27 крон 94 геллерів за австрійську валюту), на 1/4 року—5 р. 50 к.	из 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли замов.	за передплату виплачується газету через пошту, то пла-	тити за газету по ціні встановлені для передплати	нників у Польщі.	Впередплатн. на рік можна виплачувати частками: на 1 яз. 1-го числа квіт. 1911 р.	За зміну адреси 30 коп.	(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).	

Автори рукописів повинні подавати свою привізьше адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статті більші статті, до другу негодяїв, переховують редакції 3 місяці і висилають авторам їх контою, дрібні замітки їх досить ознакою знищуються. Рукописи, на яких не зазначені умови друку, вважаються безплатними.

З приводу надісланих до газети відповідь редакція не виступає.

Просить авторів додержуватись правилу „Ради“.

Умови друкування спомінів

За рядок п'єти попереду тексту, або за його місце, платиться за перший раз 40 коп., а далі по 20 коп.

За рядок п'єти після тексту: за перший раз 20 коп., за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповідь у 3 рядки 10 коп., за раз, при умові друкування не менше 3-х раз.

Пора поновити передплату на май місяць!

ЦІНА
ГАЗЕТИ „РАДА“

з 1-го мая до кінця 1911 року

4 руб. 25 коп.

ТІЛЬКИ 7 ВИСТАВ.

Театр б. Т-ва Грамотності.

Трупа українських артистів під орудою Миколи САДОВСЬКОГО.

Сьогодні, 20 априля, Галька опера на 4 дії, муз. Монюшко, пер. Садовського. Звичай, буде: тра, 21, у 7 раз БРЕХНЯ драма Доде. II. ВЕЧЕРНИЙ. У п'ятницю 22 Апр. ЖИДІВКА ВИХРЕСТА. У суботу 23 Апр. бенефіс машиніста К. К. Домбровського у 26 і останній раз ЧАРІВНИЦЯ. У неділю 24 апри., дві вистави ранком по цінам від 10 к до 60 к. СОРОЧИНСЬКИЙ ЯРМАРОК, вечір САВА ЧАЛІЙ. У понеділок 25 апри., по цінам від 10 к до 1 р. 20 к., вист. буде: МАРУСЯ БОГУславна. Квитки продаються.

Початок о 8½ год. вечера. Відповідальний режисер М. САДОВСЬКИЙ.

Всім нашим передплатникам може бути висланий за доплату 6 карб.

Словник Української мови.

Зібраний редакцією журн. „Кіевская Старина“ і виданий під редакцією і з доповненнями Б. ГРІНЧЕНКА. В 4-х великих томах. В книгарнях продається він по 8 карб. без пересилки. Словник цей одержав премію ім. Костомарова від Російської Академії Наук.

опініть постанову більшості комітета не протестувати проти Караваєвського закутка, оцініть і з призирством покивають головами. Так, ми віримо, що нашадки наші знайдуть потрібні слова, потрібну силу, потрібні засоби не задовольняться тим, що хотять кине Ім в ласки, не задоволються роллю чужих попіхачів, а самі показують те найкраще місце, де повинен пішатися найграцій пам'ятник найкращому з людей. I там гірше для батьків, що вони не знайдли в собі громадянської відваги навіть настільки, щоб протестувати проти викидання української національної справи на смітник.

Коли б не пропозиція меншості лишити за комітетом на ділі право одмінити гарячну постанову, то справу з найдостойнішим ушануванням поста було зроблено. Але є ще на дія, що більшість комітету, дослухаючись уважніше до голосу українського громадянства, до голосу жертвавдів, набереться щастя й обговорюватиме свої національні права, як го діться представникам великої віці.

Ще один епізод із останнього засідання комітету показує, наскільки більшість комітету несвідома в тих завданнях, до розвязання яких її призначено. Коли внесено було пропозицію оповісти третій конкурс і залишити за тим, що на треба обслухувати художників, щоб вони примушують сектантів платити церковні податки, коли ж у Маріуполі сектанти відмовилися платити, консисторія забрала їх землі, здала їх в оренду і гроші взяла на виплату податків. Консисторія також подала прохання в сінод, щоб членів секти „Новий Ізраїль“ притягали до карної відповідальністі.

Особливо визначається своєю впертою боротьбою з сектантами харківською та катеринославською консисторією. Недавно виявилось, що вони примушують сектантів платити церковні податки, коли ж у Маріуполі сектанти відмовилися платити, консисторія забрала їх землі, здала їх в оренду і гроші взяла на виплату податків. Консисторія також подала прохання в сінод, щоб членів секти „Новий Ізраїль“ притягали до карної відповідальністі.

За доказаністю ілюстраціями не-нормального становища сектантів од-сласямо до спеціальних статей по журналах (одна з таких статей надрукована в VII кн. „Літ.-Наук. Вісник“ за минулі роки) і до хроніки сектантських часописів, що видаються в Рості („Утрення Зірка“, „Баптист“ та інші). Тут можемо тільки зазначити загальну, що багато де-чого що треба зробити для того, щоб воля віри дійсно стала одним з непохитних прав громадянства Росії. Поки що це право до певної міри існує ще тільки номінально, а треба подати, щоб цей становиць змінився на краще. Тепер тільки старовини в досить широких розмірах користуються благами маніфесту 17-го квітня, а необхідно, щоб ним однаково користувались прихильники всіх релігій і сект.

Отже не в сліщний час забула російська преса про сьогоднішні роковини маніфесту 17 квітня. Треба користуватись кожною нагодою, щоб нагадувати, що в Росії існує маніфест про вільну віру ѹ що досі він не в повній мірі здійснений. Розуміється, реальні обставини тепер не дуже привітують повному здійсненню маніфеста, як і взагалі здійсненню державних реформ. Але це ще не дає права звертатись до політики байдужості.

А хто-ж сперечатиметься, що через свою темоту народ напіш що досі знає своїх великих людей, своєї історії. Де-ж тут, властиво, обмеження художника?. А хіба лішні буде, коли якісь талановитий скульптор, не керуючись таким „обмеженням“, приємно засміти проект, але з фігурою, котрій надано зовнішні форми, властиві рідні наші автори проекту? Адже-ж на першому конкурсу були проекти оди з постатью Шевченка ціліндрі і у фракі, а другий—з підкрученими в гору вусами з французькою борідкою та прорізлями через всю голову, а на останньому конкурсі звертає на себе увагу дуже гарний проект скульптора італійця, але на тім проекті селянин грав на... барабані... Пропозиція-же меншості комітету проимує-ся б художників уважніше поставитись до свого завдання, примищі-ся б насамперед злагнуті дух того народу, з якого походить поет, і звичати й зовнішні прикмети поета, які не стоять сілько в очах вигадників, тому й завдання своє виконати як найповніш, найдосконаліш; крім того, постати Шевченка в народнім убранні безперечно звертає б увагу тих, за кого все життя вболівав.

Оголошено буде третій конкурс..

Побажаємо-ж художникам, що хоч на цей раз не кидало їх натхнення й розуміння всієї ваги того, над чим вони працюватимуть. А об'єднаному комітетові—більш обачності й громадянської відповідності в досягненню поставленої йому мети, бо крає мати самий тільки веру та сподіванки.

П. Карпатський диво, що 4

мільйона малоросів в Австро-Угорщині

не мають „руської“ школи, а чого ж

їху не дивно, що 25 мільйонів укrai

нівців не мають української школи в Росії?

Цо диво, чи те, що укр-рекреація

ніколи не була відкрита в Галичині?

Чи не істотно, що в Україні

не має української школи?

П. Карпатський плаче, що

шкільна влада в Галичині соза

ально наказує своїх учнів за

членство самим поутительній і полезній

руської книжки?

А чи не пригадаєте ви, непроще-

ний обставини покривдені галичи-

нів, як п. Левицький в „руській

школі“ на Поділлю був українських

дітей за читання українського еван-

гелія? Чи ве втамки вам з якою пиль-

ністю трусять українські книжки по

школах Росії, а як за них карають?

Пан Карпатський „возмущається“, що

въ общежитіях для учащихся онъ (училищний советъ) приказывает устраивать всѣ сочинения русскихъ авторовъ и ихъ портреты".

А чому ж то не пригадає вінъ, як

женуть українську книжку у васъ?

Чому не згадає, якъ виселились "

портрети Шевченка з катеринослав-

ської семінарії, з Вінницької ц-учи-

тельської школи та по іншихъ містахъ?

„В наступнє время закрываються обще-

житія (руські) въ Жолкеві, Золочеві і Дро-

гом'ячі“.

По цьому пункту у нас після за-

криття „Просвіти“, все „обстоитъ bla-

гополучно“, а новихъ товариствъ украї-

нськихъ зовсімъ не дозволяють одкри-

вати.

Закінчуєчи свою статтю, п. К. ка-

же на адресу політиків:

„ахъ страхъ перед русскимъ словомъ и

свідотства про застрахування. На засіданні слухали доклад відомого генерала од повітрапланів Кованька про галіцивами, що закрадаються разом з авіацією в російську мову; на думку Кованька, всі ці вові слова зовсім вепротрібні і тільки засмічують рідну мову. Він радить звернутися в академію наук з проханням виробити авіаційний словник з самих російських слів і термінів.

— „Службений подбір“. „Русское Слово“ пише, що в Курському, покладаючись на циркулярне розпорядження, од дівчат, що поступають на посади по поштово-телеграфному відомству, одбирають підписку, що вони не будуть виходити заміж за приватних до цього відомства особ. Таким чином теорія Дарвіна про „естественный подбор“ має дуже широке розуміння.

— Ілюдор. „Утро России“ пише, що в Царівці увесь великий тиждень перед вікнами Ілюдорової келії вечорами дівчата і жінки розважали батюшку церковними та патріотичними співами. 15 априля увечері Ілюдор вийшов на балкон своєї келії і звернувся до своїх прихильників такожовою: „Ех, братія і сестри, сказав би вам довгу промову, але неможна мені“. Потім добавив, сміючись: „горло болить“. Пожартувавши лігові ривні про манастирські співи, Ілюдор пішов у келію. Біля вікна в келії можна було забачити слугу жінчини. То була Ольга Лохтина, та сама таємна особа, що разом з Ілюдором Іхала із Тули в Москву під час його вітка в Новосіліਆ. Останніми дніями Ілюдор уникав чогось перших гострих виступів. Кажуть, ніби Гермоген радив йому покинути втімнітися од них, щоб заспокоїти петербурзькі сфери.

— Подвійне самогубство. Цими днями в Москві на вулиці застrelivся відомий молодій чоловік. При цьому знайшли записку: „зараз ви нікого не діваетесь, а довідаєтесь в годину дня“. Інших документів при цьому не знайдено. В 5 години дня в дому Акішинів, біля якого застrelivся самогубець, в кватирі чиновника Тарновського застrelivся з револьвером чиновник Марія, 17 років. В одному листі, що знайшли в паперах покійного, написано: „я люблю Марусю. Ми любимо одно одного, але батьки... Прохамо поховати нас в одній могилі“. Виявилось, що обидва самогубства мають між собою звязок. На думку родичів, молоді люди поабвіли себе життя, зарані змовившись. Револьвер, з якого застrelivся дівчина, був привезений молодим чоловіком, прізвище якого, як виявилось, було Мазов.

День білої квітки.

Квітка каже про весну. Квітка сіє красу. Квітка віщує життя, кличе до життя, бо, коли така краса є в тому житті, як квіти запашні, то як же його не жити на світі Божому?

І жити, коли дивишся на квітку, хочеться, ой, як хочеться!

Тисячами стражданнів, низкою днів смутку і вочей одчаю холодного райді заплатити за днів один весни молодої, день красного життя.

Аби жити!

Але е на світі вороги життя, е легіон недуг, що походом йдуть на молодість, на сміх, на рух, на квіти життя, — і вбивають вони найраще в сем'ї людей, топчуть жорстоко найзапашніші квітки весни. І саме тоді, коли весна справляє свою свято весільне, саме тоді коли краса життя буйним зеленим листом, свіжим ароматом рясних квітів співає пісню перемоги над холодом, над смертю, над завзятістю ворога молодого жит-

тя — туберкульоз рве одну за одною жертви свої з ниви зеленої. Саме весною на всьому світі посуються сумно до цвітіння труни вирваних з життя жертв туберкульозу.

О, вів, цей ворог клятій, не любить рухливих, молодих не любить — і косить їх вайдужче, косить квітку за квіткою!

І от, щоб криком крикнути на весь широкий світ: „ні, ти будеш колись переможений, вороже клятій нашої крові, нашої весни!“ — сьогодні ми, прилучившись до великої се-м'ї проти туберкульозного протесту, — квітимо себе білою квіткою.

Нехай організоване військо ворогів смерті піде сьогодні по Київу й справити правник життя.

Нехай наші кошікі підуть на те, щоб хоч жмені жертв туберкульозу дати зайвий день життя.

А тепер в далині наукової перспективи може вияниться незабаром перед нами день повної перемоги над цим ворогом живого життя!

Так білою ж квіткою вкітчайте себе сьогодні все, хто не хоче перемоги смерти, хто вірить в царство днів сонця!

Л. Чудий.

ПО УКРАЇНІ. У КІВІ.

— Скарб Т. Колесничена. Од імені українського автреєрнера Т. П. Колесничена присяжний адвокат Файнштейн подав п. губернаторові скарбу на постанову кіївської городської думи про здачу театра б. т-ва Грамотності М. Садовському за 11 тисяч карб., тоді як його довіритель давав 18100 карб.

— Оголошення п. кіївського губернатора. П. кіївського губернатора доводить до відомості громадянства, що складання земських виборчих списків додержано повітовими управами по справах земського господарства; вперше буде опубліковано ці списки 1 мая цього року. На протязі десяти днів з дня оголошення списків (останній строк 10 мая) виборці можуть звертатись в повітові управи з заявами про виправлення списків. Нездовдовінні роспорядженням повітової управи можуть в семиденній строк з дня одержання оголошення п. жалітись губернаторові.

— Хвороба Терешка Пархоменка. В с. Волосковці, червінської губ., сосновського повіту, лежить при смерті відомий український кобзарь Терещко Пархоменко. Сем'я його живе в величезній вікожості. На слух смерті своєї єдиної підпори, жінка й діти заостаються без всяких засобів до життя.

— Арешт сходки. Проти 18-го априля вночі внакау охрannого oddіlu поліції арештували нелегальну сходку з 18 душ, переважно членів усяких професіональних союзів. Арешт зроблено на березі Дніпра, між Нижньою Валом і Ярославською ул., куди учасники сходки приїхали на човнах на Наталки, де в іх була мабуть нарада. В арештованих витрущено нелегальну літературу і першомайданські проголошення. Після цього трусили по квартирах. Труси тяглися під ніч.

— Під'їзді зал. дороги. Київський порайонний комітет звернувся до усіх громадських ініціатив в проханні вказати, які під'їзді кілії слід неїтально будувати. Тепер в порайонний комітет надходить одновіділ на піз запитання. В під'їзді справі незабаром в комітет буде відбудеться нарада, на якій буде складено обрахунок будівництва під'їздів кілії, в районі південно-західного краю. Цей обрахунок буде зроблено в Височайшій затвердженій на комісію на затвердження. Переведення в життя проекта має бути в тому процесі.

— Нещастя на залізниці. Втора вранці біля ст. Ірпа, ковельської лінії, виникла під під'їзд невідома женщина. Птаровськ убій під час. Труп убитої привезено в Київ і передано жандармській поліції.

— Дезінфекція вагонів. Міністр доріг порадив місцевій залізничній адміністрації робити пильну дезінфекцію пасажирських вагонів. Особливо слід звернути увагу на дезінфекцію під час поїздів.

— Безправні. Під час облави поліцейськими чини дворцового участка арештували в № 18 по Олександрівській улиці 6 безправних євреїв.

— З Київщини. Бібліотеки. В таращанському повіті, на знак 10-річковини скасування панщини дві сельські бібліотеки на обширі 2-го мирового участ-

я з участю представників кіївської округи доріг, городських, земських діячів і інші. На нараді буде обговорено справу з будівлею каналу Рига—Херсон.

◆ День „Білої квітки“. Сьогодні, в день „Білої квітки“ в усіх частинах города продаватимуть квітки. Буде уряджено також гуляння з музиками на Володимирській горці та в Миколаївському сквері (від 4 до 10) й Купецькому саду (від 4 до 7). Од 4-х до 7 буде гуляння для дітей у Миколаївському сквері та на горці Володимира.

◆ На заслання. 21 априля в Київ виїдає друга партія адміністративно-висланів в справі коаліційної ради. Висилається в цей день Вінницьку, Ківнікіде, Хоржельського, Марушевського і Рожкова. Всі вони ідути до конвою городових у Володимирівщину.

З другою партією вислані будуть в Архангельському: в першу чергу — Харто, Бару, Гогеберідзе; і в другу — Чернігівському, Цепцілович, Кох, Савицький і Чижевський.

Потім в Оловещину виїдуть: в першу чергу — Біленького, Іванова, Фермайера і в другу — Чернігівському завідомої вислані відповідної складу каталоги майбутніх бібліотек, — усього єдини записка на 22 авансів книжок. Але це все переважно релігійно-моральний змісту та „історичні“ книжки Рідне слово цілком занехаяно: ініціативи відсутні.

◆ Український концерт на селі. В селі Кальнику, липовецького повіту, 14

члів духовий“. Як джерело, що давало бібліотекам животіть і збагачуватись книгами, громади обов'язувались кожнорічно асигнувати од себе по 30 карб. Правда, громаді не велики, але при безоплатні помешканні (у волості і сельській розсправі) і безплатних завідуючих бібліотеками (пісарі), на що гроші можна було вигадати багацько корисного для розвитку селян при допомозі відповідної літератури. На жаль справа пішла не певним шляхом. Цими дніми мирний посередник склав каталоги майбутніх бібліотек, — усього єдини записка на 22 авансів книжок. Але це все переважно релігійно-моральний змісту та „історичні“ книжки Рідне слово цілком занехаяно: ініціативи відсутні.

◆ Без служби. В м-ку Барішполі

цими днями ліг під кур'єрський поїзд д. Буйневич, якого за скілька годин перед тим рощитали в місцевому одніділу віленського комерційного банку, де він був за управителя. Поїздом йому одрізали голову.

◆ З Катеринославчиною. Фальшивники.

Од. Н. пишуть, що діло про катеринославських фальшивників розрощено

відповідно до того, що відмінно розглянуто в скількох містах.

◆ На заслання. 21 априля в Київ виїдає друга партія адміністративно-висланів в справі коаліційної ради. Висилається в цей день Вінницьку, Ківнікіде, Хоржельського, Марушевського і Рожкова. Всі вони ідути до конвою городових у Володимирівщину.

◆ Український концерт на селі. В селі Кальнику, липовецького повіту, 14

члів духовий“. Як джерело, що давало бібліотекам животіть і збагачуватись книгами, громади обов'язувались кожнорічно асигнувати од себе по 30 карб. Правда, громаді не велики, але при безоплатні помешканні (у волості і сельській розсправі) і безплатnych завідуючих бібліотеками (пісарі), на що гроші можна було вигадати багацько корисного для розвитку селян при допомозі відповідної літератури. На жаль справа пішла не певним шляхом. Цими дніми мирний посередник склав каталоги майбутніх бібліотек, — усього єдини записка на 22 авансів книжок. Але це все переважно релігійно-моральний змісту та „історичні“ книжки Рідне слово цілком занехаяно: ініціативи відсутні.

◆ Без служби. В м-ку Барішполі

цими днями ліг під кур'єрський поїзд д. Буйневич, якого за скілька годин перед тим рощитали в місцевому одніділу віленського комерційного банку, де він був за управителя. Поїздом йому одрізали голову.

◆ З Катеринославчиною. Фальшивники.

Од. Н. пишуть, що діло про катеринославських фальшивників розрощено

відповідно до того, що відмінно розглянуто в скількох містах.

◆ На заслання. 21 априля в Київ виїдає друга партія адміністративно-висланів в справі коаліційної ради. Висилається в цей день Вінницьку, Ківнікіде, Хоржельського, Марушевського і Рожкова. Всі вони ідути до конвою городових у Володимирівщину.

◆ Український концерт на селі. В селі Кальнику, липовецького повіту, 14

члів духовий“. Як джерело, що давало бібліотекам животіть і збагачуватись книгами, громади обов'язувались кожнорічно асигнувати од себе по 30 карб. Правда, громаді не велики, але при безоплатні помешканні (у волості і сельській розсправі) і безплатnych завідуючих бібліотеками (пісарі), на що гроші можна було вигадати багацько корисного для розвитку селян при допомозі відповідної літератури. На жаль справа пішла не певним шляхом. Цими дніми мирний посередник склав каталоги майбутніх бібліотек, — усього єдини записка на 22 авансів книжок. Але це все переважно релігійно-моральний змісту та „історичні“ книжки Рідне слово цілком занехаяно: ініціативи відсутні.

◆ Без служби. В м-ку Барішполі

цими днями ліг під кур'єрський поїзд д. Буйневич, якого за скілька годин перед тим рощитали в місцевому одніділу віленського комерційного банку, де він був за управителя. Поїздом йому одрізали голову.

◆ З Катеринославчиною. Фальшивники.

